www.edcbmj.ir e-ISSN: 2345-5284

Education Strategies in Medical Sciences (ESMS)

Journal homepage: www.edcbmj.ir/en e-ISSN: 2345-5284

Baqiyatallah University of Medical Sciences

# Investigate The Relationship Between Successful Intelligence And Differentiation Of Self With Life Satisfaction

**Sepideh Roshanzamir-Nikou[1] Mohammad Azad Abdollahpour[2]**

[1], *Mahabad Branch, Islamic Azad University, Mahabad, Iran*
[2] *Mahabad Branch, Islamic Azad University, Mahabad, Iran*

**Corresponding author:Mohammad Azad Abdollahpour, Mahabad Branch, Islamic Azad University, Mahabad, Iran. Email: m.a.abdollahpour@gmail.com*

*Article Info*

*Keywords: Life Satisfaction, Self-Differentiation, Successful Intelligence*

*Abstract*

**Introduction**: Nowadays, learners' life satisfaction and identification of related factors are the focus of studies that are related to positive education. Because of the importance of satisfaction predictors, the present study examined the relationship between self-differentiation and successful intelligence with learners' life satisfaction. The purpose of this study is to investigate the relationship of self-differentiation and successful intelligence with life satisfaction among secondary school girls of Urmia City. The research was descriptive in terms of purpose and descriptive in terms of data collection, which was conducted within the framework of a correlational design.

**Methods**: The method of the present study is descriptive-correlational. The statistical population of the present study in 2017 was 1800 female secondary school students in Urmia and 318 students were selected by multi-stage cluster sampling method according to Morgan table. Questionnaires of life satisfaction of Diner et al. (1978) self- differentiation of Skowron and Schmidt (2003) and successful intelligence of Grigorenko and Sternberg(2002) , were used to collect data and Simultaneous Correlation and Regression methods were used in data analysis.

**Results:** The subscales of emotional responsiveness and emotional failure are inversely related to correlation coefficients of -0.370 and -0.310, respectively, with life satisfaction. The correlation coefficient between the subscales of successful intelligence including analytical intelligence, creative intelligence and practical intelligence with life satisfaction is 0.418, 0.561 and 0.483, respectively which indicate a positive relationship with life satisfaction

**Conclusion**: Findings showed that components of self-differentiation and the subscales of successful intelligence have the ability to predict life satisfaction significantly

Copyright © 2020, Education Strategies in Medical Sciences (ESMS). This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License (http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) which permits copy and redistribute the material just in noncommercial usages, provided the original work is properly cited.

[ Downloaded from edcbmj.ir on 2022-04-12 ]

**مجله راهبردهای آموزش در علوم پزشکی**
**دوره ۱۵، شماره ۱، ۱۴۰۱**
**صفحات: ۳۷-۲۸**

# رابطه‌ی هوش موفق و تمایزیافتگی خود با رضایت از زندگی

سپیده روشن‌ضمیرنیکو [۱]، محمدآزاد عبداله‌پور*[۲]

*[۱] گروه روان‌شناسی ، واحد مهاباد، دانشگاه آزاد اسلامی، مهاباد، ایران*
*[۲] گروه روان‌شناسی تربیتی، واحد مهاباد، دانشگاه آزاد اسلامی، مهاباد، ایران*

*نویسنده مسوول: محمد آزاد عبداله پور، واحد مهاباد، دانشگاه آزاد اسلامی، مهاباد، ایران، m.a.abdollahpour@gmail.com

**چکیده**

**مقدمه:** امروزه رضایت از زندگی یادگیرندگان و شناسایی عوامل مرتبط با آن در کانون توجه مطالعات مرتبط با آموزش و پرورش مثبت گرا قرار دارد. به دلیل اهمیت پیش‌بینی‌کننده‌های رضایت، پژوهش حاضر بررسی رابطه‌ی تمایزیافتگی خود و هوش موفق با رضایت از زندگی یادگیرندگان را مورد بررسی قرار داده است.

**روش‌ها:** روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه‌ی آماری پژوهش حاضر دانش آموزان دختر مقطع متوسطه اول شهر ارومیه بودکه ۱۸۰۰ نفر بودند و ۳۱۸ نفر به روش خوشه‌ای چندمرحله‌ای مطابق جدول مورگان انتخاب گردیدند. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسش‌نامه‌های رضایت از زندگی داینر و همکاران، تمایزیافتگی خود اسکورون و اشمیت و هوش موفق گریگورنکو و استرنبرگ استفاده گردید. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش همبستگی و رگرسیون هم‌زمان بهره گرفته شد.

**یافته‌ها:** خرده‌مقیاس‌های واکنش‌پذیری عاطفی و گسلش عاطفی به ترتیب با ضرایب همبستگی ۰/۳۷۰- و ۰/۳۱۰- با رضایت از زندگی رابطه معکوس دارند. ضریب همبستگی بین خرده‌مقیاس‌های هوش موفق شامل هوش تحلیلی، هوش خلاق و هوش عملی با رضایت از زندگی به ترتیب برابر ۰/۴۱۸، ۰/۵۶۱ و ۰/۴۸۳ بوده که نشان‌گر وجود رابطه‌ی مثبت با رضایت از زندگی می‌باشند.

**نتیجه‌گیری:** یافته‌ها نشان داد که مؤلفه‌های تمایزیافتگی خود و خرده‌مقیاس‌های هوش موفق توان پیش‌بینی‌کنندگی معنادار رضایت از زندگی را دارا هستند.

**واژگان کلیدی:** رضایت از زندگی، تمایزیافتگی خود، هوش موفق

[ Downloaded from edcbmj.ir on 2022-04-12 ]

## مقدمه

نوجوانی دوره‌ی پیچیده‌ای از رشد انسان است و مرحله‌ی انتقال از دوران کودکی به بزرگسالی است. در این دوره نوجوان با دو مسأله‌ی اساسی درگیر است، بازنگری و بازسازی ارتباط با والدین، بزرگسالان و جامعه، و بازشناسی و بازسازی خود به‌عنوان یک فرد مستقل [۱]. یکی از مهمترین مضامین زندگی یک فرد رضایت از زندگی است که در دوره‌ی نوجوانی به دلیل ملازمت با هویت‌یابی و چالش‌های متناظر با آن از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.رضایت از زندگی (Satisfactionwith Life) در اصطلاح مفهومی چندوجهی، نسبی و متأثر از زمان و مکان و ارزش‌های فردی و اجتماعی است و همچنین دارای ابعاد عینی و بیرونی، ذهنی و درونی است که نمی‌توان برای آن تعریفی جامع ارائه داد [۲]. مطالعات نشان داده است که بین رضایت از زندگی و مشکلات روان‌شناختی، انواع رفتارهای پرخطر، شاخص‌های بیماری جسمی و مشکلات تحصیلی در نوجوانان رابطه وجود دارد [۴،۳].از سازه‌های مهم روان‌شناختی که ارتباط ویژه با بحث استقلال و خودشناسی دارد تمایز یافتگی فرد است که از نوجوانی به دلیل توسعه ارتباطات فردی و تغیر انتظارات در کانون توجه قرار می‌گیرد. تمایزیافتگی ( Differentiation of self) که یکی از مهم‌ترین مفاهیم نظریه‌ی سیستم‌های خانواده است، میزان توانایی فرد را در تفکیک فرآیند عقلی از فرآیند احساسی نشان می‌دهد. داشتن خود به خوبی متمایزشده، ایده‌آلی است که هیچ‌کس به‌طور کامل آن را کسب نمی‌کند. طبق نظر بوئن (Bowen,1978) تمایزیافتگی برای سازگاری در سطح روان‌شناختی و نیز سطح ارتباطات بسیار ضروری است چرا که فرد در مرحله‌ی همسرگزینی، به سوی فردی متمایل می‌شود که سطح تمایزیافتگی مشابهی برخوردار می‌باشد[۶،۵]. از سوی دیگر، افراد با تمایزیافتگی بالا قادر به اتخاذ موقعیت خویش در روابط درون‌فردی، تنظیم احساسات خویش و همچنین حفظ هویت شخصی خود در روابط صمیمی و مستحکم، تفکر، احساس و عمل فردی می‌باشند [۷].

به دلیل توسعه‌ی تفکر انتزاعی و دامنه‌ی ممکن‌ها در نسبت با واقعیت در دوره‌ی نوجوانی، سازگاری ابعاد پیچیده‌تری پیدا می‌کند که از سازگاری فرد با موقعیت‌ها تا تغییر موقعیت برای سازگاری فردی متغیر است. امروزه افراد در جهانی بسیار پیچیده و پویا زندگی می‌کنند؛ جهانی که در آن فن‌آوری، نیازهای شغلی و تحصیلی به طور مستمر در حال دگرگونی و تغییر است. در این شرایط برای اینکه افراد در زندگی‌شان موفق شوند، نیاز دارند تا در مهارت‌هایشان به خوبی عمل کنند.یکی از زمینه های پژوهشی توسعه یافته در این زمینه نظریه هوش موفق(Successful Intelligence) استرنبرگ (Sternberg) است. هوش موفق توانایی دست‌یابی فرد به اهداف خود در زندگی با توجه به بافت فرهنگی اجتماعی او و از طریق سرمایه‌گذاری روی توانمندی‌ها و نقاط قوت وجودی‌اش و همچنین اصلاح و جبران نقاط ضعف خویش به منظور شکل دهی ،انتخاب یا سازگاری با محیط با استفاده از توانایی‌های تحلیلی،خلاق و عملی اش است.[۸]. توانایی‌های عملی، تحلیلی و خلاقانه انعطاف‌پذیر بوده و از طریق آموزش و برنامه‌های غنی‌سازی می‌توانند بهبود یابند[۸ ،۹،۱۰،۱۱]. در حقیقت هدف از برنامه‌های آموزشی در هوش موفق این است که به دانش‌آموز کمک شود تا بتواند بر توانایی‌های خود آگاهی پیدا کرده و نقاط ضعف خود را جبران نماید [۱۲،۱۱]. در مطالعه‌ای از یک برنامه غنی‌سازی برای تحول توانایی‌های تحلیلی، عملی و خلاقانه در دانش آموزان استفاده کردند. نتایج نشان داد که بعد از پایان برنامه غنی‌سازی، بین گروه‌های کنترل و آزمایش در انواع توانایی تفاوت معناداری وجود دارد[۱۳].

نتایج مطالعات بیانگر این است که رضایت از زندگی متأثر از متغیرهای شناختی- هیجانی از قبیل خودآگاهی، خودکنترلی وکنترل عواطف وهیجانات و توانش‌های فردی می‌باشد. فرد با پی‌بردن به توانایی‌ها و استعدادهای ذاتی خود می‌تواند در تصمیم‌گیری‌های مهم زندگی خود موفق‌تر عمل کند، ارزش‌های مختص به خود را بشناسد و ارزیابی خوبی از خود داشته باشد و سرانجام به اهداف خود نایل آید [۱۴].

با توجه به این‌که رضایت از زندگی از شاخص‌های مهم بهداشت روانی بوده و جزو عواملی است که تحت تاثیر سلامت تحصیلی دانش‌آموزان قرار می‌گیرد [۱۵] بنابراین در پژوهش حاضر جنبه‌های ارتباطی عوامل روان‌شناختی تمایزیافتگی خود و هوش موفق با رضایت از زندگی در دانش‌آموزان مورد بررسی قرار گرفت.

## روش‌ها

پژوهش حاضر، توصیفی و از نوع همبستگی است.جامعه‌ی آماری پژوهش حاضر شامل دانش‌آموزان دختر دوره‌ی اول متوسطه‌ی شهر ارومیه در سال تحصیلی ۹۶-۹۵ بودند که تعداد آنها ۱۸۰۰نفر بود. نمونه‌ی مورد مطالعه شامل ۳۱۸ دانش‌آموز بودند که مطابق برآورد جدول مورگان باروش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله ای از بخش شهری هر دو ناحیه‌ی اول و دوم آموزش و پرورش شهر ارومیه انتخاب شدند. به این نحو که از ۲۱ مدرسه‌ی دوره‌ی اول متوسطه نواحی ۱ و ۲ شهری ۷ مدرسه و از هر مدرسه ۳ کلاس به‌طور تصادفی انتخاب شدند و در مجموع۳۷۶ نفر به‌طور تصادفی انتخاب شدند به جهت اینکه ممکن بود در فرآیند پژوهش افراد نمونه تمایل پاسخگویی به ابزارهای اندازه‌گیری نداشته باشند یا پرسشنامه‌های جمع‌آوری شده کامل نباشند و نمونه دچار ریزش شود، پرسشنامه‌ها با تعداد

[ Downloaded from edcbmj.ir on 2022-04-12 ]

بیشتری از حجم در نظر گرفته شده توزیع شدند و در پایان منطبق با نمونه برآورد شده ۳۱۸ پرسشنامه کامل پاسخ داده شده برای تجزیه و تحلیل در نظر گرفته شد. آزمودنی‌ها بعد از توضیح هدف و فرآیند کار به میل خود در این پژوهش شرکت کردند و ملاک ورود تحصیل در دوره‌ی متوسطه و نداشتن بیماری جسمانی و روانی بود و ملاک خروج هم نقض موارد فوق یا عدم تمایل دانش‌آموزان به پاسخ‌دهی ابزارهای اندازه-گیری بود و از آنجا که مطالعه‌ی فعلی زمان‌بر و مداخله‌ای نبود در این زمینه مشکلی پیش نیامد. غیر از حذف پرسشنامه‌هایی که کامل پاسخ داده نشده بودند. براساس برنامه‌ی زمانی به کلاس‌ها مراجعه و پس از تشریح اهداف پژوهش و جلب مشارکت و همکاری آزمودنی‌ها پرسش‌نامه‌ها توسط پژوهشگر در یک نوبت دو ساعته از هر کلاس تحویل گردید. لازم به یادآوری است که تعداد ۳۷۶ پرسش‌نامه توسط پژوهشگر بین دانش‌آموزان در مدت هفت روز توزیع گردید که ۵۸ عدد پرسش‌نامه به‌دلیل پاسخگویی ناقص و یا عدم تکمیل (سفید تحویل) حذف گردید و در نهایت ۳۱۸ پرسش‌نامه وارد فرآیند تحلیل شد. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه‌ی ۲۴ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. در تجزیه و تحلیل اطلاعات با توجه به فرضیه‌ها و اهداف پژوهش از آماره‌های توصیفی و ضرایب همبستگی استفاده شد و برای تعیین سهم متغیرهای پیش بین در تبیین واریانس متغیر رضایت از زندگی، آزمون تحلیل رگرسیون هم‌زمان استفاده گردید.

ابزارهای مورد استفاده در پژوهش حاضر شامل پرسش‌نامه‌ی رضایت از زندگی دینر (Diener) و همکاران [۱۵]، پرسش‌نامه‌ی تمایزیافتگی خود اسکورن و اسمیت (Skowron and Schmitt) [۱۶]، و پرسش‌نامه‌ی هوش موفق استرنبرگ و همکاران[۱۷] بودند.

**الف)پرسشنامه‌ی تمایزیافتگی خود اسکوورن و اسمیت**

پرسش‌نامه‌ی تمایزیافتگی خود یک ابزار خود گزارشی ۴۶ سوألی است که توسط اسکورون و اسمیت [۱۶] تهیه گردید و برآوردی از میزان تمایز یافتگی فرد یا میزان توانایی فرد در تفکیک فرآیندهای عقلانی و احساسی از یکدیگر و نیز آزمودن ارتباط‌های مهم افراد و ارتباط‌های فعلی که با خانواده‌ی مبدأشان دارند را بدست می‌دهد. این پرسش‌نامه در مقیاس ۶ درجه‌ای لیکرت از کاملا مخالفم تا کاملا موافقم درجه بندی شده است. مقیاس تمایزیافتگی خود شامل چهار خرده‌مقیاس واکنش‌پذیری عاطفی، موقعیت من، گسلش عاطفی و آمیختگی با دیگران می‌باشد که به ترتیب شامل ۱۲،۱۲،۱۱،۱۱، سوال می باشند و نمرات مابین ۴۶ تا ۲۷۶ در نوسان هستند.

از نظر پایایی، ضریب آلفای کرونباخ گزارش‌شده کل مقیاس توسط اسکورون و اشمیت ۰/۹۲ بوده و پایایی خرده‌مقیاس‌ها که با ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شده در برگیرنده‌ی واکنش‌پذیری عاطفی ۰/۸۹، موقعیت من ۰/۸۱، گسلش عاطفی ۰/۸۴ و آمیختگی با دیگران ۰/۸۶ است [۱۶].. در پژوهش نجف‌لویی(Najaf Louei) [۱۸] پایایی پرسش‌نامه ۰/۷۲ و برای خرده‌مقیاس‌های واکنش‌پذیری عاطفی ۰/۸۱، موقعیت من ۰/۶۴، گسلش عاطفی ۰/۷۶ و آمیختگی با دیگران ۰/۷۹ گزارش شده است.

ضریب آلفا در پژوهش پلگ- پوپکو(Peleg-Popko,2004) انجام گرفت که مقدار ۰/۸۶ گزارش شده است [۷]. به منظور اطمینان از روایی پرسش‌نامه تمایز یافتگی خود از ده نفر از صاحب‌نظران در این زمینه نظرخواهی شد که روایی محتوایی این ابزار را مورد تأیید قرار دادند [۱۹].

در پژوهش حاضر پایایی کل پرسش‌نامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۲ و برای خرده‌مقیاس‌های واکنش‌پذیری عاطفی ۰/۷۶، موقعیت من ۰/۷۳، گسلش عاطفی ۰/۷۵ و آمیختگی با دیگران ۰/۷۷ بدست آمد.

**ب) پرسشنامه‌ی هوش موفق استرنبرگ و گریگورینکو**

پرسش‌نامه هوش موفق استرنبرگ و گریگورنکو [۱۷] (Sternberg and Grigorenko)در سال ۲۰۰۲ طراحی شد و شامل ۳۶ سوال است که سه بعد هوش تحلیلی، هوش خلاق، و هوش عملی را مورد ارزیابی قرار می‌دهد. این پرسش‌نامه در مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت درجه‌بندی شده است. نمرات مقیاس بین ۳۶ تا ۱۸۰ نمره در نوسان می باشد.از خرده مقیاس‌ها هوش تحلیلی با (۱۲) سوال،هوش خلاق با (۱۲ سوال) و هوش عملی با (۱۲) سوال اندازه‌گیری می‌شوند که نمره‌ی هر خرده مقیاس بین ۱۲ تا ۶۰ می‌باشد. استرنبرگ و گریگورنکو ضرایب پایایی زیرمقیاس‌های این پرسشنامه را به ترتیب ۰/۸۲، ۰/۶۸، ۰/۷۱ و پایایی کل مقیاس را ۰/۷۴ گزارش کرده‌اند[۱۷]. نگهبان سلامی (Negahban Salami) و همکاران [۲۰] در پژوهش خود نتایج تحلیل عاملی اکتشافی با روش مولفه‌های اصلی، علاوه بر عامل کلی هوش موفق، سه عامل (هوش تحلیلی، خلاق و عملی) را برای پرسش‌نامه هوش موفق تأیید کردند. برای بررسی پایایی این پرسش‌نامه از ضریب آلفای کرونباخ و برای تعیین روایی عاملی از تحلیل تأییدی عاملی استفاده کردند. نتایج نشان داد که پرسش‌نامه از همسانی درونی قابل قبولی برخوردار است و ضرایب آلفای کرونباخ در زیر مقیاس‌های آن بین ۰/۷۴ تا ۰/۸۱ گزارش شد.. در پژوهش حاضر پایایی کل پرسش‌نامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۰ و برای خرده مقیاس‌های هوش تحلیلی ۰/۸۴، هوش خلاق ۰/۷۴ و هوش عملی ۰/۸۲ بدست آمد.

**ج) پرسشناامه‌ی رضایت از زندگی داینر و همکاران**

مقیاس رضایت از زندگی توسط داینر و همکاران [۱۵] تهیه و از ۵ گزاره که مؤلفه‌ی شناختی بهزیستی ذهنی( Subjective Well-being) را اندازه‌گیری می‌کند، تشکیل شده است.

[ Downloaded from edcbmj.ir on 2022-04-12 ]

آزمودنی‌ها اظهار می‌دارند که برای مثال چقدر از زندگی خود راضی‌اند و یا چقدر زندگی به زندگی آرمانی آن‌ها نزدیک است. رضایت از زندگی با ده سوال اندازه‌گیری می‌شد که پس از بررسی‌های متعدد در نهایت به ۵ سؤال کاهش یافت .نمره-گذاری پرسشنامه براساس طیف لیکرت ۷ درجه‌ای ارزش‌یابی شده است.

داینر و همکاران در نمونه‌ای متشکل از ۱۷۶ دانشجوی دوره کارشناسی، مقیاس رضایت از زندگی را ارزش‌یابی کردند [۱۵]. میانگین و انحراف استاندارد نمره‌ها به ترتیب ۲۳/۵ و ۶/۴۳ و ضریب همبستگی بازآزمایی نمره‌ها پس از دوماه اجرا ۸۲ ٪ بود. در ایران بیانی (Bayani) و همکاران [۲۱] با انجام تحقیقی به بررسی اعتبار و روایی این مقیاس پرداختند. پایایی مقیاس رضایت از زندگی با آلفای کرونباخ ۰/۸۳ و با استفاده از روش بازآزمایی ۰/۶۹ بدست آمد. روایی سازه مقیاس رضایت از زندگی از طریق روایی همگرا با استفاده از پرسشنامه شادکامی آکسفورد (oxford happiness questionnaire) و فهرست افسردگی بک (beck depression inventory) برآورد شد. این مقیاس همبستگی مثبت با شادکامی آکسفورد و همبستگی منفی با فهرست افسردگی بک نشان داد. همچنین مظفری [۲۲] ضریب آلفای کرونباخ را برای این مقیاس ۰/۸۵ و پایایی بازآزمون را ۰/۸۴ بدست آورد. در پژوهش حاضر پایایی کل پرسش‌نامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۰ بدست آمد.

## یافته ها

براساس یافته‌های توصیفی، میانگین سنی دانش‌آموزان ۱۴/۴۹ سال و انحراف معیار ۰/۹۲۵ می‌باشد. برای بررسی نرمال بودن داده‌ها از آزمون کلموگروف- اسمیرنف استفاده شد که نتایج نشان داد که مقدار سطح معناداری در این آزمون از ۰/۰۵ بزرگتر است، لذا توزیع داده‌ها منطبق بر توزیع نرمال قلمداد می‌گردد و می‌توان از آزمون همبستگی و تحلیل رگرسیون استفاده کرد. جدول ۱، میانگین و انحراف استاندارد نمره‌های آزمودنی‌ها را برحسب رضایت از زندگی، تمایزیافتگی خود، هوش موفق و همچنین خرده مقیاس‌های متناظر آن‌ها را نشان می‌دهد.

**جدول ۱ توصیف آماری متغیرهای مورد مطالعه**

| متغیر | | میانگین | انحراف استاندارد |
|---|---|---|---|
| رضایت از زندگی | | ۲۴/۰۲۲ | ۶/۴۸۷ |
| تمایزیافتگی خود | | ۱۴۵/۷۰۱ | ۳۵/۲۰۹ |
| | واکنش‌پذیری عاطفی | ۳۴/۷۷۸ | ۹/۸۷۱ |
| | جایگاه من | ۳۴/۲۱۱ | ۹/۲۵۶ |
| | گریز عاطفی | ۳۷/۶۴۸ | ۱۰/۶۶۰ |
| | هم‌آمیختگی با دیگران | ۳۹/۰۶۳ | ۱۰/۴۲۳ |
| هوش موفق | | ۱۲۱/۸۶۲ | ۲۰/۷۷۵ |
| | هوش تحلیلی | ۴۱/۰۰۳ | ۹/۵۰۶ |
| | هوش خلاق | ۳۹/۴۸۴ | ۸/۴۰۶ |
| | هوش عملی | ۴۱/۳۷۴ | ۹/۲۳۹ |

میانگین نمره‌ی آزمودنی‌ها در رضایت از زندگی ۲۴/۰۲۲ و میانگین در خرده مقیاس گریز عاطفی ۳۷/۶۴۸ می باشد. هم-چنین هوش موفق با میانگین ۱۲۱/۸۶۱ و خرده مقیاس‌های متناظر آن شامل هوش تحلیلی و هوش خلاق و هوش عملی به ترتیب میانگین‌های ۴۱/۰۰۳ و ۳۹/۴۸۴ و ۴۱/۳۷۴ را دارا می باشند.

**جدول ۲ اطلاعات آماری متغیرهای پژوهش**

| | | ضریب چولگی | ضریب کشیدگی |
|---|---|---|---|
| رضایت از زندگی | | -۰/۹۰۹ | ۱/۰۶۳ |
| تمایز یافتگی خود | | ۰/۳۴۷ | -۰/۳۵۵ |
| | واکنش‌پذیری عاطفی | ۰/۵۶۹ | ۰/۳۱ |
| | جایگاه من | ۰/۰۴۵ | -۰/۴۴۹ |
| | گسلش عاطفی | ۰/۱۱۵ | -۱/۰۰۶ |
| | هم‌آمیختگی با دیگران | -۰/۰۳۱ | -۰/۵۴۳ |
| هوش موفق | | -۰/۳۷۳ | ۰/۲۵۹ |
| | هوش تحلیلی | -۰/۱۷۹ | -۰/۷۵۰ |
| | هوش خلاق | ۰/۱۳۸ | -۰/۵۵۸ |
| | هوش عملی | -۰/۵۰۰ | ۰/۱۹۷ |

[ Downloaded from edcbmj.ir on 2022-04-12 ]

بر طبق آنچه از جدول ۲ بر می‌آید، مقدار چولگی مشاهده‌شده و نیز ضریب کشیدگی متغیرهای رضایت از زندگی، تمایزیافتگی خود و خرده‌مقیاس‌های متناظر آن شامل واکنش‌پذیری عاطفی، جایگاه من، گسلش عاطفی و هم‌آمیختگی با دیگران و نیز هوش موفق و خرده‌مقیاس‌های متناظر آن شامل هوش تحلیلی، هوش خلاق و هوش عملی در بازه (۲،۲-) قرار دارند. یعنی از لحاظ کجی و کشیدگی، متغیرها نرمال بوده و استفاده از آزمون های پارامتریک قابل توجیه است.

**جدول ۳ ماتریس همبستگی بین مؤلفه‌های تمایزیافتگی و خرده مقیاس‌های هوش موفق با رضایت از زندگی**

| ردیف | متغیر | ۱ | ۲ | ۳ | ۴ | ۵ | ۶ | ۷ | ۸ | ۹ | ۱۰ |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| ۱ | رضایت از زندگی | ۱ | | | | | | | | | |
| ۲ | تمایزیافتگی خود | -۰/۲۰۷* | ۱ | | | | | | | | |
| ۳ | واکنش‌پذیری عاطفی | -۰/۳۷۰** | ۰/۹۲۹** | ۱ | | | | | | | |
| ۴ | جایگاه من | -۰/۰۹۰ | ۰/۹۳۱** | ۰/۸۶۸** | ۱ | | | | | | |
| ۵ | گسلش عاطفی | -۰/۳۱۰** | ۰/۸۲۹** | ۰/۷۴۹** | ۰/۶۶۴** | ۱ | | | | | |
| ۶ | هم‌آمیختگی | ۰/۰۵۰ | ۰/۸۲۴** | ۰/۶۵۵** | ۰/۷۵۵** | ۰/۴۸۰** | ۱ | | | | |
| ۷ | هوش موفق | ۰/۴۸۷** | -۰/۱۰۹ | -۰/۰۶۷ | -۰/۱۹۱** | -۰/۰۸۶ | -۰/۰۴۷ | ۱ | | | |
| ۸ | هوش تحلیلی | ۰/۴۱۸** | -۰/۰۱۳ | ۰/۰۶۵ | -۰/۰۹۹ | -۰/۰۳۰ | ۰/۰۱۵ | ۰/۸۶۹** | ۱ | | |
| ۹ | هوش خلاق | ۰/۵۶۱** | -۰/۰۲۶ | -۰/۰۶۲ | -۰/۰۶۶ | ۰/۰۲۶ | ۰/۰۰۴ | ۰/۷۹۹** | ۰/۵۵۰** | ۱ | |
| ۱۰ | هوش عملی | ۰/۴۸۳* | -۰/۲۳۲** | -۰/۱۷۵** | -۰/۳۰۹** | -۰/۲۰۵** | -۰/۱۳۵* | ۰/۸۴۴** | ۰/۶۱۳** | ۰/۴۹۵** | **۱** |

** P < ۰/۰۱
* P < ۰/۰۵
N=318

برای بررسی رابطه‌ی تمایزیافتگی و خرده مقیاس‌های آن شامل واکنش‌پذیری عاطفی، جایگاه من، گریز عاطفی و هم‌آمیختگی با دیگران با رضایت از زندگی و رابطه‌ی هوش موفق و خرده مقیاس‌های آن شامل هوش تحلیلی، هوش خلاق و هوش عملی با رضایت از زندگی و هم‌چنین رابطه‌ی تمایزیافتگی و مؤلفه‌های آن با هوش موفق و خرده مقیاس‌های آن از ضریب همبستگی پیرسون استفاده گردید. نتایج مربوط به این تحلیل در جدول ۳ ارائه شده است.

نتایج نشان می‌دهد که ضریب همبستگی بین خرده‌مقیاس‌های واکنش‌پذیری عاطفی و گسلش عاطفی با رضایت از زندگی به ترتیب برابر ۰/۳۷۰- و ۰/۳۱۰- بوده که هر دو مقیاس در سطح ۰/۰۱ معنادار بوده به این معنی که با افزایش واکنش‌پذیری عاطفی و گریز عاطفی، رضایت از زندگی کاهش می‌یابد. در حالت کلی ضریب همبستگی بین مقیاس تمایزیافتگی خود با رضایت از زندگی برابر ۰/۲۰۷- بوده که در سطح ۰/۰۵ معنادار است. به‌عبارت بهتر بین دو متغیر تمایزیافتگی و رضایت از زندگی رابطه‌ی معکوس وجود دارد.

ضریب همبستگی بین خرده مقیاس‌های هوش موفق شامل هوش تحلیلی، هوش خلاق و هوش عملی با رضایت از زندگی به ترتیب ۰/۴۱۸، ۰/۵۶۱ و ۰/۴۸۳ بوده که هر دو مقیاس نخست در سطح ۰/۰۱ و خرده مقیاس سومی در سطح ۰/۰۵ معنادار می‌باشد. در حالت کلی ضریب همبستگی بین مقیاس هوش موفق با رضایت از زندگی برابر ۰/۴۸۷، که در

[ Downloaded from edcbmj.ir on 2022-04-12 ]

سطح ۰/۰۱ معنادار است. به این معنی که با افزایش خرده مقیاس‌های هوش موفق، رضایت از زندگی، افزایش می‌یابد.

ضریب همبستگی بین مؤلفه‌ی هوش عملی با تمایزیافتگی برابر ۰/۲۳۲- می‌باشد در سطح ۰/۰۱ معنادار است. به‌طور جزیی، ضریب همبستگی خرده مقیاس هوش عملی با مؤلفه‌های تمایزیافتگی، واکنش‌پذیری عاطفی، جایگاه من، گریز عاطفی و هم‌آمیختگی با دیگران به ترتیب ۰/۱۷۵-، ۰/۳۰۹-، ۰/۲۰۵- و ۰/۱۳۵- است. خرده مقیاس هوش عملی با مؤلفه‌های واکنش‌پذیری عاطفی، جایگاه من، گریز عاطفی در سطح ۰/۰۱ و با خرده مقیاس هم‌آمیختگی با دیگران در سطح ۰/۰۵ معنادار است.

**جدول ۴ نتایج پیش‌بینی رضایت از زندگی براساس مؤلفه‌های تمایزیافتگی و خرده‌مقیاس‌های هوش موفق**

| متغیر ملاک | میزان همبستگی | ضریب تبیین | آماره‌ی F | سطح معناداری | آزمون دوربین- واتسون |
|---|---|---|---|---|---|
| رضایت از زندگی | ۰/۶۷۱ | ۰/۴۵۰ | ۱۵/۷۱۲ | ۰/۰۰۰ | ۱/۹۳۰ |

مقدار آزمون دوربین- واتسون برای این آماره نشانگر عدم وجود خود همبستگی است که حالت مطلوب در فرضیات اصلی مربوط به باقیمانده‌ها در تحلیل رگرسیون می‌باشد و بنابراین فرض استقلال مانده‌ها نیز قابل قبول است. بر اساس نتایج حاصل از جدول ۵ مقدار رگرسیون چندگانه برابر ۰/۶۷۱ می‌باشد. مقدار F=۱۵/۷۱۲ در سطح ۰/۰۰۰ معنادار است که مبین معناداری میزان R نتیجه شده می‌باشد. نتایج نشان‌دهنده‌ی این است که به‌طور تقریبی ۴۵ درصد از واریانس رضایت از زندگی توسط مؤلفه‌های تمایزیافتگی و خرده مقیاس‌های هوش موفق تبیین می‌گردد.

**جدول ۵ ضرایب رگرسیونی مربوط به پیش‌بینی رضایت از زندگی براساس مؤلفه‌های تمایزیافتگی و خرده‌مقیاس‌های هوش موفق**

| متغیرهای پیش‌بین | ضرایب غیراستاندارد | | ضرایب استاندارد | آماره‌ی t | سطح معناداری |
|---|---|---|---|---|---|
| | B | خطای استاندارد | Beta | | |
| مقدار ثابت | ۱۹/۶۹۲ | ۲/۴۱۷ | | ۷/۳۴۹ | ۰/۰۰۰ |
| واکنش پذیری عاطفی | ۰/۵۲۱- | ۰/۰۴۸ | ۰/۳۲۶- | ۴/۶۱۷- | ۰/۰۰۰ |
| گسلش عاطفی | ۰/۵۶۴- | ۰/۰۴۷ | ۰/۴۸۶- | ۶/۲۱۸- | ۰/۰۰۰ |
| هوش تحلیلی | ۰/۲۸۸ | ۰/۰۴۸ | ۰/۳۵۲ | ۱/۹۵۵ | ۰/۰۴۱ |
| هوش خلاق | ۰/۵۹۴ | ۰/۰۴۹ | ۰/۶۴۲ | ۲/۹۴۷ | ۰/۰۱۵ |
| هوش عملی | ۰/۴۲۶ | ۰/۰۴۸ | ۰/۵۰۵ | ۲/۱۸۴ | ۰/۰۰۳ |

از میان مؤلفه‌های تمایزیافتگی خود، خرده‌مقیاس‌های واکنش-پذیری عاطفی و گریز عاطفی با ضرایب تأثیر ۰/۵۲۱- و ۰/۵۶۴- از میان شاخص هوش موفق، خرده‌مقیاس‌های هوش تحلیلی، هوش خلاق و هوش عملی به ترتیب با ضرایب تأثیر ۰/۲۸۸، ۰/۵۹۴ و ۰/۴۲۶ می‌توانند تغییرات مربوط به رضایت از زندگی را پیش‌بینی کنند. با توجه به نتایج حاصل از تحلیل رگرسیونی، مؤلفه‌های تمایزیافتگی و خرده-مقیاس‌های هوش موفق توان پیش‌بینی‌کنندگی معنادار رضایت از زندگی را دارا هستند. ضریب رگرسیونی متناظر با آماره تمایزیافتگی و به‌ویژه خرده‌مقیاس‌های واکنش‌پذیری عاطفی و گریز عاطفی به ترتیب با بتاهای ۰/۳۲۶- و ۰/۴۸۶- به‌دست آمد و با عنایت به اینکه سطح معناداری متناظر با آن‌ها کمتر از ۰/۰۱ است، این‌گونه استنباط می‌شود که با افزایش این خرده‌مقیاس‌ها، رضایت از زندگی کاهش خواهد یافت. ضریب رگرسیونی متناظر با خرده‌شاخص‌های هوش موفق شامل هوش تحلیلی، هوش خلاق و هوش عملی به ترتیب با بتاهای ۰/۳۵۲، ۰/۶۴۲ و ۰/۵۰۵ به‌دست آمد و با علم به سطح معناداری متناظر با آن‌ها، نتیجه می‌شود که با افزایش سطح مؤلفه‌های هوش موفق، رضایت از زندگی افزایش می‌یابد.

از آنجایی که تمایزیافتگی، نقش مهم و اساسی در کاهش اضطراب مزمن فرد و برخورداری از یک زندگی سالم را دارد و همچنین با توجه به اینکه شخصیت فرد از لحاظ میزان تمایزیافتگی‌اش، در ارتباط با دیگران شکل می‌گیرد [۲۳] در پژوهش‌های متعدد[۲۸،۲۷،۲۶،۲۵،۲۴]، تمایزیافتگی خود، متغیری مهم و اساسی در پیش‌بینی سلامت یادگیرندگان در طول دوره‌ی تحصیلی می‌باشد. در یافته‌های مطالعه‌ی حاضر بین مؤلفه‌های واکنش‌پذیری عاطفی و رضایت از زندگی ($r = -۰/۳۷۰$ ، $P < ۰/۰۱$) و گسلش عاطفی و رضایت از

## بحث

هدف از پژوهش حاضر بررسی رابطه‌ی هوش موفق و تمایز یافتگی خود با رضایت از زندگی بود. با توجه به اهمیت رضایت از زندگی در تعیین وضعیت سلامت تحصیلی و روان شناختی یادگیرندگان و تعیین آینده‌ی تحصیلی و حرفه‌ای یادگیرندگان شناسایی عوامل مرتبط با آن و براورد سهم متمایز آنها حائز اهمیت است.

[ Downloaded from edcbmj.ir on 2022-04-12 ]

زندگی ($P < ۰/۰۵$ ، $r = -۰/۳۱۰$) همبستگی منفی وجود دارد و در حالت کلی مابین تمایزیافتگی و رضایت از زندگی همبستگی منفی ۰/۲۰۷- وجود دارد که در سطح ۰/۰۵ معنادار می‌باشد. نتایج پژوهش حاضر نشان می‌دهد که خرده‌مقیاس‌های تمایزیافتگی خود که دربردارنده‌ی واکنش‌پذیری عاطفی و گسلش عاطفی است با رضایت از زندگی رابطه‌ی منفی معناداری دارد و پیش‌بینی‌کننده‌ی منفی رضایت از زندگی می‌باشند که گسلش عاطفی بعد از هوش خلاق بالاترین ضریب تاثیر را در تبیین متغیر ملاک داشت .در این زمینه و رابطه‌ی منفی تمایز یافتگی خود با رضایت از زندگی می‌توان ملاحظات روان‌شناختی فرهنگ را مد نظر قرار داد. احتمالاً مهم‌ترین و وسیع‌ترین کاربرد جنبه‌ی روان شناختی فرهنگ، فردگرایی–جمع گرایی است. تریاندیس (Triandis,1995) به نقل از راتسلاف (Ratzlaff) و همکاران، سطوح فردی این ساختار را خودمداری و جمع‌مداری نامید. خودمدارها ارزش‌ها و نگرش‌های فرهنگ‌های فردی و مستقل را تایید می‌نمایند و جمع‌مدارها ارزش‌ها و نگرش‌های غالب را برای فرهنگ‌های جمع‌گرا یا به هم وابسته تایید می‌کنند. مطالعات در این زمینه تمیز قائل شدن بین فرهنگ فردی و بوم گرایی را پیشنهاد می‌کند [۲۹]. بنابراین مقوله فرهنگ عامل تعیین کننده‌ای در نگرش به سازه‌های روان شناختی است. دینر و دینر(۱۹۹۵) به نقل از سو(Suh,2000) دریافتند که رابطه‌ی احترام به خود با رضایت‌مندی از زندگی تحت تاثیر فرهنگ، متمایز است. در فرهنگ‌های فردگرا این ارتباط بالا و در فرهنگ‌های جمع‌گرا پایین‌تر است[۳۰]. از نظرسو معنا، هدف و راهنمای رفتار خود در غرب،مستقل از بافت و موقعیت است و در وهله‌ی نخست از منابع درون‌فردی مشتق می‌شود. ممکن است انسجام خود از طریق تأکید بر اصول خود درونی ،به جای اصول بافت بین فردی، به عنوان بازتابی از عدم بلوغ فرد یا خودپسندی‌آور در فرهنگ‌های آسیای شرقی تلقی گردد[۲۹].

مؤلفه‌های هوش موفق می‌تواند دانش‌آموزان را به تحلیل مساله و انتخاب بهترین راه حل، ارائه‌ی راه حل‌های خلاقانه و مبتکرانه و همچنین انتقال یادگیری، به‌ویژه در زمینه‌های کاربردی و عملی هدایت کند. ضریب همبستگی بین خرده مقیاس‌های هوش موفق (هوش تحلیلی، هوش خلاق و هوش عملی) با رضایت از زندگی به ترتیب ۰/۴۱۸، ۰/۵۶۱ و ۰/۴۸۳ بود که همه معنادار بودند و از بین آنها هوش خلاق تبیین کننده بیشتر تغییرات متغیر ملاک بود. با توجه به مطالعات پژوهشی مختلف [۳۱،۱۳] که با نتیجه‌ی مطالعه‌ی فعلی همسو هستند، هوش موفق، متغیری مهم و اساسی در تعلیم و تربیت و زمینه‌های مرتبط می‌باشد. به‌دلیل آن‌که هوش موفق مسأله‌ای اکتسابی است و می‌تواند آموخته شود بنابراین برنامه‌ریزان آموزشی بایستی توجه بیشتری به این مهم داشته و از طریق رسانه‌های جمعی به آموزش این مهارت‌ها بپردازند. با آموزش توانشی مختلف هوش موفق، می‌توان فرصت یکسانی را برای همه دانش‌آموزان جهت پرورش و شکوفایی استعدادهایشان در حوزه‌های مختلف مهیا نمود [۹]. همچنین آموزش بر مبنای هوش موفق می‌تواند با ایجاد تعادل بین توانمندی تحلیلی، خلاق و عملی از طریق سازگاری، تغییر و انتخاب، به فراگیران کمک کند تا با توجه به سرعت تغییرات محیطی، روش‌های جدید یادگیری، تغییر ماهیت شغلی و نیازهای در حال تغییر این مشاغل و تغییرات سریع ساختار اجتماعی، انعطاف پذیری را در خود توسعه دهند.

ممکن است در فرایند انجام پژوهش محدودیتهایی وجود داشته باشد. محدودیت پژوهش حاضر این بود که ابزارهای اندازه‌گیری از نوع پرسشنامه بود و ابزار خودگزارش دهی بود که معمولاً یکی از تمایزهای اساسی پرسشنامه با آزمون در بررسی پاسخ صحیح از اشتباه است وچون پرسشنامه بیانگر عملکرد نوعی است نه عملکرد بهینه، معمولاً در اعتبار بیرونی یافته ها باید با احتیاط عمل کرد.جهت تأیید بیشتر و بهتر نتایج این پژوهش پیشنهاد می‌گردد تا متغیرهای پژوهش در جوامع آماری دیگری با مشاغل و شرایط زندگی متفاوت با جامعه پژوهش حاضر تکرار گرد و آزمون تغییر ناپذیری جنسیتی هم مورد توجه قرار گیرد. با توجه به نقش مهم سازه‌های روانشناسی مثبت از قبیل رضایت تحصیلی[۳۲] در محیط‌های آموزشی این متغیر در ارتباط با هوش موفق و تمایز یافتگی مورد مطالعه قرار گیرد و در این راستا آزمون تغییرناپذیری جنسیتی الگوی روابط مورد بررسی قرار گیرد. همچنین پیشنهاد می‌شود همسو با مطالعات متأخر استرنبرگ در زمینه خرد[۸] و نقش برجسته‌ی خردمندی در سلامت فردی و اجتماعی به جای هوش موفق و در تداوم مطالعات مربوطه خرد در رابطه با رضایت از زندگی مورد مطالعه قرار گیرد تا شواهد مختلف پژوهشی مبتنی بر بافتارهای فرهنگی اطلاعات وسیع تری را تدارک ببینند.

## نتیجه‌گیری

نتایج پژوهش حاضر نشان می‌دهد که مولفه های گسلش عاطفی و واکنش پذیری عاطفی مربوط به تمایز یافتگی خود و خرده مقیاس‌های هوش موفق که دربردارنده‌ی هوش تحلیلی، هوش خلاق و هوش عملی است با رضایت از زندگی رابطه‌ی معناداری دارد و پیش‌بینی‌کننده‌ی رضایت از زندگی می‌باشند .در بین پیش‌بینی‌کننده‌ها هوش خلاق بیشترین تبیین کننده رضایت از زندگی بود.

نکته قابل توجه در خصوص متغیرهای پیش بین، نقش و اهمیت روابط اولیه در پی‌ریزی و نحوه‌ی ارتباط در بزرگسالی می‌باشد. به عبارت دیگر، بنیاد مقوله‌های هوش موفق و

[ Downloaded from edcbmj.ir on 2022-04-12 ]

تمایزیافتگی فرد در کودکی شکل گرفته و رخدادهای آتی زندگی فرد را تحت تاثیر قرار می دهند. این پژوهش را می‌توان آغاز بررسی‌های فراگیرتر در زمینه‌ی نظام‌های آموزشی و اجتماعی به‌ویژه نقش شاخص‌های تمایزیافتگی و هوش موفق با نظر به ملاحضات بافتاری در رضایت از زندگی برشمرد. بر بنیاد ادبیات نظری و پژوهشی مرتبط با هوش موفق و تمایز یافتگی خود ، متغیرهای مذکور به عنوان تبیین کننده رضایت از زندگی نشان داده شده اند و نظر به اهمیت بافتاری مقوله رضایت از زندگی بررسی‌های فرهنگی بیشتری نیاز است و ممکن است به لحاظ جمعگرا–فردگرا بودن جوامع در پژوهش-های آتی نتایج ناهمسو با ملاحظات فرهنگی خاص به دست آید. در مجموع، پژوهش حاضر دارای مضامین نظری و کاربردی خاصی می‌باشد. به لحاظ نظری می‌توان این مدل پیشنهادی را بسط داده و در سایر زمینه‌ها تأثیر آن را از نقطه نظر مهارتی و عملکردی مورد بررسی قرار داده و از نظر کاربردی می‌توان توجه دست‌اندرکاران تعلیم و تربیت و والدین را نسبت به آموزش این عوامل در جهت افزایش رشد مهارتی و عملکردی جلب نمود.

## ملاحظات اخلاقی

این پژوهش برگرفته از پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد (کد: ۱۶۶۲۰۷۱۵۹۶۱۰۰۴) نویسنده‌ی اول، با راهنمایی جناب آقای دکتر محمد آزاد عبد الله‌پور انجام یافته و در کمیته اخلاق دانشگاه آزاد اسلامی واحد مهاباد تصویب شده است، که بر مبنای آن هیچ گونه آسیب روانی و جسمانی متوجه شرکت کنندگان نگردد. مجوز آموزش و پرورش و نیز رضایت از دانش آموزان در ابتدای فرایندپژوهش اخذ گردید. همچنین به شرکت کنندگان اطمینان داده شد که اطلاعات آنها کاملا محرمانه است.

## تضاد منافع

بین نویسندگان مقاله حاضر هی گونه تعارضی در منافع وجود ندارد .

## سپاسگزاری

پژوهشگران از همکاری صمیمانه مدیران، معلمان، دانش آموزان و نیز مدیریت آموزش و پرورش شهرستان ارومیه کمال قدردانی و تشکر را دارند.

## منابع


1. Lotf-Abadi, H. [Growth Psychology 2: Adolescence , Youth and Adult]. 8th. Ed., Tehran, Ministry of Culture and Islamic Guidance Press.2006 . (in Persian)
2. Kharazmi, Sh. Quality of Life and Digital Era Requirement of Iran, Journal the Word of Economics.2005
3. Funk B, Hubner S, Valios R. Reliability and validity of a brief life satisfaction scale with a high school sample. Journal of Happiness Studies.2006; 8 (4), 41-54
4. Khodabakhsh R, MohajerBadkoobeh M, Nik-Azin A. Psychometric Properties of Multidimensional Student's Life Satisfaction (MSLSS) in Guidance School Students of Gorgan City: Examination of Gender and Grade Differences. Quarterly Journal of Psychological Studies.2013; 9(1), 121-144. (in Persian)
5. Bowen M.[ Family therapy in clinical practice]. New York: Jason Aronson, Inc. 1978
6. Mohsenian M., Karamlo S, Ganjavi S. Relationship between self-differentiation and emotional intelligence in divorced applicants. Journal of Family Researches. 2008; 12, 827-837. (in Persian)
7. Peleg-Popko O. Differentiation and test anxiety in adolescents, Journal of Adolescence. 2004; 27, 645-662
8. Preiss D, Sternberg R. [Innovations in Educational Psychology:Perspectives on Learning ,teaching,and human development].New York: Springer Publishing Company .2010
9. Chan D. Burnout, self-efficacy, and successful intelligence among Chinese prospective and in-service school teachers in Hong Kong. Educational Psychology.2007; 27 (1), 33-49
10. Sternberg R. A triarchic approach to the understanding and assessment of intelligence in multicultural populations. Journal of School Psychology.1999; 37 (2), 145–159
11. Sternberg R, Grigorenko E. [Teaching for successful intelligence: To increase student learning and achievement]. USA, Sage. 2007; 28-32
12. Sternberg R. Teaching for successful intelligence: Principles, procedures, and outcomes. Educational and Child Psychology. 2003; 20, 6-18
13. Aljughaiman A,Ayoub A.. The effect of an enrichment program on developing analytical, creative, and practical abilities of elementary gifted students. Journal for the Education of the Gifted. 2012; Vol. 35. No. 2. 153–174
14. Adler M, Fagley N. Appreciation: Individual differences in finding value and meaning as a unique predictor of subjective well-being. Journal of Personality.2005; 73, 79-114
15. Diener E, Emmons R, Larsen R, Griffin S. The Satisfaction with Life Scale. Journal of Personality Assessment.1985;49 (1), 71-75
16. Skowron E, Schmitt T. Assessing interpersonal fusion: reliability and validity of a new DSI fusion with others subscale, Journal of Marital and Family Therapy.2003; 29, 209-222.
17. Sternberg R, Grigorenko, E.[ Dynamic testing: The nature and measurement of learning potential]. New York, USA: Cambridge University Press. 2002
18. Najaf Louei F. The role of self-differentiation in marital relations. New Thoughts on Education. 2006; 2(3-4), 27-37. (in Persian)
19. Skowron E, Friedlander M.. The Differentiation of Self Inventory: Development and initial validation, Journal of Counseling Psychology. 1998; 45, 1 -11
20. Negahban Salami M, Valiollah, F, Sarami Gh. A Study of Factor Structure, Reliability and Validity


[ Downloaded from edcbmj.ir on 2022-04-12 ]

of the Successful Intelligence Scale. Educational Measurement. 2014; 4(15), 1-16. (in Persian)
21. Bayani A, Koocheky A, Goodarzi H. The reliability and validity of the satisfaction with life scale. Journal of Iranian Psychologists. 2007; 3(11), 259-265. (in Persian)
22. Mozaffari Sh. [A Study of mental happiness interdependent on the basis of five factor paradigms among Shiraz University students]. Master dissertation.Shiraz University. . 2004. (in Persian)
23. Gladding S. [Family therapy: History, theory, and practice] (3rd ed.). Upper Saddle River, NJ: Merrill/ Prentice Hall. 2001.
24. Gushe G, Constantine M. Examining individualism, collectivism and differentiation in African American college women. Journal of Mental Health Counseling.2003;. 25 1-15
25. Skowron E. Differentiation of self, personal adjustment, problem solving, and ethnic group belonging among persons of color. Journal of Counseling and Development.2004; 82, 447- 456
26. Peleg O. The relation between differentiation of self and marital satisfaction: What can be learned from married people over the course of life?. American Journal of Family Therapy.2008; 36, 388–401.
27. Oishi S. The concept of life satisfaction across cultures: An IRT analysis. Journal of Research in Personality.2006; 41, 411-423
28. Diener E. Subjective well-being: The science of happiness, and a proposal for national index. American Psychologist.2000; 55, 34-43.
29. Ratzlaff C, Matsumoto D, Kouznetsova N, Raroque J, Ray R. Individual psychological culture and subjective well-being. In E. Diener and E. M. Suh (Eds.), *Culture and subjective well-being* (pp. 37–59). Cambridge:The MIT Press.2000c
30. Suh E. M. Self, the hyphen between culture and subjectivewell-being. In E. Diener and E. M. Suh (Eds.) Culture and subjectivewell-being (pp. 63–86). Cambridge: MIT Press.2000c
31. Babaei A, Maktabi Gh, Behrozi N, Atashafroz A. The impact of successful intelligence on students' critical thinking and tolerance of ambiguity. Journal of Fundamentals of Mental Health.2016; 18, 380-387. (in Persian)
32. Badri Gargari H,Ahrari G,Fathi Azar E,Mirnasab M.The Effect of Social-Emotional Learning Program on Saqqe’s Fifth Graders Male Student’s Psychosocial Competencies and School Satisfaction. Educ Strategy Med Sci. 2018; 11 (3) :1-12 (in Persian)

[ Downloaded from edcbmj.ir on 2022-04-12 ]